

**ONDERZOEK ARMOEDEVAL
GEMEENTE WASSENAAR 2020**

Onderzoek armoedeval gemeente Wassenaar 2020

Een onderzoek naar de effecten van het armoedebeleid op de inkomenspositie van minimahuishoudens in de gemeente Wassenaar.

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Wassenaar

Datum

Juni 2020

Auteurs

Michelle Ellens
Reimer Vonk

KWIZ

Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave

Deze publicatie is een uitgave van KWIZ B.V.. Het overnemen van cijfers en / of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden veelevoudigd en / of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ B.V..

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Onderzoeksmethodiek	4
1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen	4
1.2. Inkomsten landelijke regelingen	4
1.3. Inkomsten gemeentelijke minimaregelingen	4
1.4. Uitgaven	6
1.5. Vrije bestedingen	7
1.6. Aannames	7
2. De inkomenseffecten	9
2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid	9
2.2. De gemeentelijke bijdragen geven meer ruimte voor vrije bestedingen	10
2.3. Werken vanuit de bijstand loont in de meeste situaties	12
3. Bevindingen	19
3.2. Aanbevelingen	20
4. Vergelijking met Nibud 2017	22
Bijlage 1. Financieel maandoverzicht	24

Inleiding

Gemeenten hebben de zorgplicht om de leefsituatie en het toekomstperspectief van kwetsbare burgers die in armoede verkeren, te verbeteren. Daarnaast hebben zij de taak en het belang om prikkels te geven aan burgers om zoveel zelfstandig in hun levensonderhoud te laten voorzien. De regering heeft extra middelen ter beschikking gesteld voor de intensivering van het armoede- en schuldenbeleid van de gemeenten.

Het minimabeleid is ook in de gemeente Wassenaar een actueel thema. In het bijzonder gaat hierbij de aandacht uit naar de armoedeval: welke huishoudens worden hierdoor getroffen en – eventueel- aan welke knoppen kunnen de gemeenten draaien om deze armoedeval zoveel mogelijk te beperken?

De Inkomens Effectrapportage geeft antwoord op deze vraag en biedt inzicht in de actuele financiële positie van minima en in de mate waarin het huidige (lokale) beleid een bijdrage daaraan levert.

De centrale onderzoeksvraag valt uiteen in de volgende deelvragen:

- Hoe hoog is de maximale bijdrage van de gemeente en van het Rijk voor minimahuishoudens?
- Hoeveel geld houden minimahuishoudens per maand over (of komen zij tekort) voor het doen van vrije bestedingen?
- Wat is het financiële effect van inkomensverhoging door vanuit de bijstand aan het werk te gaan: is er sprake van een armoedeval?

Opzet van het onderzoek

Voor elf verschillende huishoudtypen met vier verschillende inkomens ten opzichte van het Wettelijk sociaal minimum worden de effecten berekend. Met behulp van landelijke inkomensnormen, landelijke toeslagen en informatie over gemeentelijke regelingen is per huishoudtype het inkomen bepaald. Voor de vaste uitgaven is uitgegaan van cijfers en normen van het Nibud¹. Voor de andere uitgaven is waar mogelijk gebruikgemaakt van lokale tarieven (zoals huur en waterschapsbelasting). Tenslotte worden de gemeentelijke regelingen omgezet in een maandbedrag. Op de manier ontstaat per huishoudtype een overzicht van de inkomsten en uitgaven per maand.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt de onderzoeksmethodiek nader toegelicht. Vervolgens worden in hoofdstuk 2 de inkomenseffecten van zowel de landelijke als de lokale inkomensondersteunende regelingen beschreven. In hoofdstuk 3 benoemen we de belangrijkste bevindingen. In hoofdstuk 4 wordt een vergelijking gemaakt tussen de Minima effectrapportage van het Nibud uit 2017 en dit huidige onderzoek. In bijlage 1 staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht.

---

¹ Het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud) is een onafhankelijke stichting die informeert en adviseert over financiën van huishoudens.

1. Onderzoeksmethodiek

In dit hoofdstuk schetsen we de onderzoeksmethodiek van de Inkomenseffect Rapportage aan de hand van de verschillende inkomsten en uitgaven die worden onderscheiden.

1.1. Huishoudens en inkomensgrenzen

We berekenen de inkomenseffecten van het lokale en landelijke beleid in 2020 voor de volgende 11 huishoudtypen:

- alleenstaande, jonger dan de AOW-gerechtigde leeftijd;
- alleenstaande ouder, jonger dan de AOW-gerechtigde leeftijd, met twee jongere kinderen (3 en 5 jaar);
- alleenstaande ouder, jonger dan de AOW-gerechtigde leeftijd, met twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);
- paar (twee volwassenen), niet AOW-gerechtigd;
- paar (twee volwassenen), niet AOW-gerechtigd, twee jongere kinderen (3 en 5 jaar);
- paar (twee volwassenen), niet AOW-gerechtigd, twee oudere kinderen (14 en 16 jaar);
- alleenstaande, AOW-gerechtigd;
- paar (twee volwassenen), AOW-gerechtigd;
- alleenstaande, jonger dan de AOW-gerechtigde leeftijd, met zorgvraag;
- alleenstaande, AOW-gerechtigd, met zorgvraag;
- paar (twee volwassenen), niet AOW-gerechtigd, met zorgvraag, met thuiswonend, werkend kind van 25.

We brengen de inkomenseffecten in beeld voor huishoudens met inkomens van 100, 110, 120 en 130 procent van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm). Daarnaast berekenen we de inkomenseffecten voor huishoudens die al langer dan drie jaar een inkomen van 100 procent Wsm hebben.

1.2. Inkomsten landelijke regelingen

De inkomsten bestaan uit het netto-inkomen en diverse bijdragen van het Rijk. Specifiek gaat het om de volgende categorieën:

- netto-inkomen inclusief vakantietoeslag;
- bijdrage Rijk:
  - huurtoeslag;
  - zorgtoeslag
  - combinatiekorting;
  - kinderbijslag;
  - kindgebonden budget.

1.3. Inkomsten gemeentelijke minimaregelingen

Onderstaand volgt een overzicht van de gemeentelijke minimaregelingen in 2020.

Tabel 1.3.1 Gemeentelijke minimaregelingen in Wassenaar

Soort regeling	Inkomensgrens t.o.v. Wsm	(Maximaal) bedrag
Individuele bijzondere bijstand	Tot 110%	Individuele vergoedingen
Kwijtschelding gem. belastingen	Tot 100%	-

Individuele inkomenstoeslag (incl. referteperiode)	Minimaal 3 jaar tot 110%	Alleenstaande: € 450 per jaar; Alleenstaande met jonge kinderen: € 450; Alleenstaande met oudere kinderen: € 600; Paar: € 600; Paar met jonge kinderen: € 450; Paar met oudere kinderen: € 600.
Individuele studietoelage	-	€ 110 per maand
Verborgene kosten voor chronisch zieken en gehandicapten	Tot 110%	€ 150 per persoon per jaar.
Collectieve zorgverzekering	Tot 130%	<i>Zorgverzekering Menzis:</i> Pakket GarantVerzorgd 1 en GarantTandVerzorgd 250: € 127,31 i.p.v. € 150,68; Pakket GarantVerzorgd 2 en GarantTandVerzorgd 250: € 140,65 i.p.v. € 165,24. Pakket GarantVerzorgd 2 en GarantTandVerzorgd 500: € 147,34 i.p.v. € 172,69.
Regeling maatschappelijke participatie	Tot 110%	€ 205 persoon, per jaar;
Regeling maatschappelijke participatie	Tussen 110% en 130% Wsm	€ 102,50 per kind, per jaar.
Tegemoetkoming school-, cultuur-, sportkosten	Tot 110%	€ 238 per jaar per kind op de basisschool; € 500 per jaar per kind op de middelbare school
Tegemoetkoming school-, cultuur-, sportkosten	Tussen 110% en 130% Wsm	€ 119 per jaar per kind op de basisschool; € 250 per jaar per kind op de middelbare school.
Computer-, tablet- en internetregeling	Tot 130%	Computer: Eens per 5 jaar een vergoeding van € 540 per huishouden met kinderen in groep 7 en 8 van het basisonderwijs en kinderen tot 18 jaar op het voortgezet onderwijs of op het MBO; Tablet: Eens per 5 jaar een vergoeding van € 310 per kind. Deze regeling geldt voor kinderen op het voortgezet onderwijs of op het MBO; Internet: Een vergoeding van € 20 per huishouden, per maand, voor gezinnen met kinderen in groep 7 en 8 van de basisschool en kinderen tot 18 jaar op het voortgezet onderwijs of het MBO.
Bijzondere bijstand voor personen met pensioengerechtigde leeftijd	Tot 110% Wsm	€ 151 per persoon, per jaar voor personen die niet in aanmerking

		komen voor de regeling Verborgten kosten voor chronisch zieken en gehandicapten.
Duurzame gebruiksgoederen voor personen van pensioengerechtigde leeftijd	Minimaal 3 jaar tot 110% Wsm	€ 760 per huishouden, eens per 3 jaar.

In de berekening van de inkomenseffecten worden de volgende regelingen meegenomen:

- kwijtschelding van de afvalstoffenheffing, rioolheffing en waterschapsbelasting;
- de totale korting op de collectieve zorgverzekering:
  - minima die niet AOW-gerechtigd zijn: deelname aan GarantVerzorgd 1 met GarantTandVerzorgd 250²;
  - minima die niet AOW-gerechtigd zijn en een zorgvraag hebben: deelname aan pakket GarantVerzorgd 2 met GarantTandVerzorgd 500.
  - minima met de AOW-leeftijd: deelname aan GarantVerzorgd 2 met GarantTandVerzorgd 500;
- Individuele inkomstenstoeslag;
- Verborgten kosten voor chronisch zieken en gehandicapten;
- Regeling maatschappelijke participatie;
- Tegemoetkoming school-, cultuur-, sportkosten;
- Internetregeling;
- Bijzondere bijstand voor personen met pensioengerechtigde leeftijd.

De volgende gemeentelijke regelingen zijn niet meegenomen in het financieel maandoverzicht en de inkomenseffecten:

- Bijzondere bijstand (individuele ;
- Individuele studietoeslag;
- Computer- en tabletregeling;
- Witgoedregeling voor personen van pensioengerechtigde leeftijd.

Bijzondere bijstand is niet opgenomen, omdat deze vorm van bijstand wordt verstrekt voor noodzakelijke onvermijdbare individuele uitgaven en dit niet maandelijks bij iedereen voorkomt. De individuele studietoeslag wordt niet meegenomen omdat deze toeslag bedoeld is voor een specifieke en kleine doelgroep. De computer- en tabletregeling en de witgoedregeling voor pensioengerechtigden zijn niet meegenomen omdat deze vergoedingen een keer per 3 tot 5 jaar plaatsvinden en dus geen structureel maandelijks inkomen zijn.

1.4. Uitgaven

De uitgaven zijn gecategoriseerd naar:

- vaste lasten. Dit zijn uitgaven die regelmatig terugkomen. Er ligt meestal een contract aan ten grondslag. Voorbeelden zijn huur³, energiekosten⁴ en verzekeringen. Voor minima met een zorgvraag zijn kosten voor medicijnen meegerekend;
- reserveringsuitgaven. Dit zijn uitgaven die niet regelmatig voorkomen en waarvan de hoogte vooraf niet bekend is. Er moet in principe een bedrag voor gereserveerd worden. Voorbeelden zijn kosten voor inventaris, kleding en (indien aan de orde) het eigen risico voor de zorgverzekering;

² In verband met verschil in verwachte zorgkosten tussen jongere en oudere huishoudens nemen we aan dat mensen minima van AOW-leeftijd deelnemen aan het meest uitgebreide pakket, GarantVerzorgd 2 met GarantTandVerzorgd 500. Personen jonger dan AOW-gerechtigde leeftijd met zorgvraag maken ook gebruik van dit pakket.

³ We gaan uit van € 515 kale huur per maand voor een alleenstaande en € 565 kale huur per maand voor een meerpersoonshuishouden. Deze bedragen zijn gebaseerd op huurtoeslaggegevens van de Rijksoverheid over de gemeente Wassenaar.

⁴ Kosten gas en elektriciteit zijn gebaseerd op tarieven van Eneco (EuropeseWind en Gas 3 jaar), de kosten voor water op de tarieven van Dunea. Heffingskortingen zijn in de maandprijs verrekend. Gegevens over het gemiddelde gebruik per huishoudtype zijn afkomstig van het Nibud.

- huishoudelijke uitgaven. Dit zijn terugkerende uitgaven aan voeding, persoonlijke verzorging en dergelijke.

Voor de uitgaven is waar mogelijk uitgegaan van lokale tarieven. Voorbeelden hiervan zijn de huur en lokale heffingen. De andere bedragen zijn gebaseerd op landelijke berekeningen van het Nibud. De normbedragen staan per huishoudtype in het financieel maandoverzicht in de bijlage.

We benadrukken dat het bij alle posten gaat om de basale uitgaven en dat de normbedragen gemiddelden betreffen. Het is mogelijk dat een huishouden maandelijks minder uitgeeft dan de normbedragen waarmee in deze rapportage wordt gerekend, bijvoorbeeld omdat het huishouden minder geld per maand reserveert voor onregelmatige uitgaven.

1.5. Vrije bestedingen

Het budget dat overblijft is vrij besteedbaar en kan worden uitgegeven aan bijvoorbeeld een lidmaatschap voor een (sport-)vereniging of de bibliotheek, sociale en recreatieve activiteiten of aan zakgeld voor kinderen. Voor deze vrije bestedingen hanteert het Nibud per huishoudtype eveneens een normbedrag.

1.6. Aannames

Voor de inkomsten en uitgaven doen we de volgende aannames:

- de huishoudens maken van alle regelingen gebruik en ontvangen daarvoor het maximale bedrag;
- iedereen woont in een huurwoning;
- alleenstaande ouders met jongere kinderen en een inkomen gelijk aan de bijstandsnorm werken niet of zitten in een traject waarbij de kinderopvang wordt vergoed. Bij alleenstaande ouders met een inkomen boven de bijstandsnorm gaat het jongste kind 80 uur (bij 110 procent Wsm) of 120 uur (bij 120 en 130 procent Wsm) per maand naar de dagopvang. Het tarief voor deze dagopvang is € 8,32 per uur (gemiddelde uurprijs dagopvang in 2020). Het oudste kind gaat 40 uur per maand naar de buitenschoolse opvang tegen een tarief van € 7,47 (gemiddelde uurprijs BSO in 2020);
- bij een paar met twee kinderen en een inkomen hoger dan 100 procent Wsm werkt slechts één van beide partners. Anders is het huishoudinkomen hoger. Daarom gaan we er vanuit dat deze huishoudens geen kinderopvang nodig hebben omdat één van beide partners thuis is voor de kinderen;
- bij een paar met zorgvraag en een thuiswonend werkend kind van 25 jaar ontvangen beide ouders een bijstandsuitkering en werkt het kind tegen het Wettelijk minimumloon (WML)⁵. Bij ieder hoger inkomensniveau gaat een van beide ouders werken voor een hoger loon. In de bijstandssituatie krijgen zij vanwege het inkomen van hun kind te maken met de kostendelersnorm. Dit betekent dat hun bijstandsuitkering 13,34 procent⁶ lager is dan de bijstandsnorm voor paren. Als een van het paar gaat werken tegen een inkomen gelijk aan 110 tot 130 procent Wsm, dan vervalt het recht op de bijstandsuitkering. Het inkomen dat zij dan verdienen is gelijk aan de inkomensgrenzen van 110 tot 130 procent van de volledige bijstandsnorm (Wsm) voor paren. Het kind blijft bij een hoger inkomensniveau werken tegen het Wettelijk minimumloon (WML). Door het inkomen van het kind is het huishoudinkomen te hoog om huurtoeslag te ontvangen. Het kind betaalt hierom maandelijks kostgeld aan zijn ouders. Dit kostgeld bestaat uit het bedrag dat zijn ouders aan huurtoeslag zouden ontvangen en een compensatie voor de kostendelersnorm (13,34 procent van de bijstandsnorm voor paren).

⁵ In 2020 bedraagt het Wettelijk minimumloon € 1.653,60 bruto per maand.

⁶ De berekening van de kostendelersnorm per persoon is: $40\% + (\text{aantal personen} \times 30\%)$ gedeeld door het aantal personen. Bij drie personen is dit $40\% + (3 \times 30\%) \div 3 = 130\% \div 3 = 43,33\%$ van de bijstandsnorm per persoon. In dit rapport krijgt een paar een bijstandsuitkering. De hoogte van hun bijstandsuitkering is dan $2 \times 43,33\% = 86,66\%$ van de bijstandsnorm voor paren.

2. De inkomenseffecten

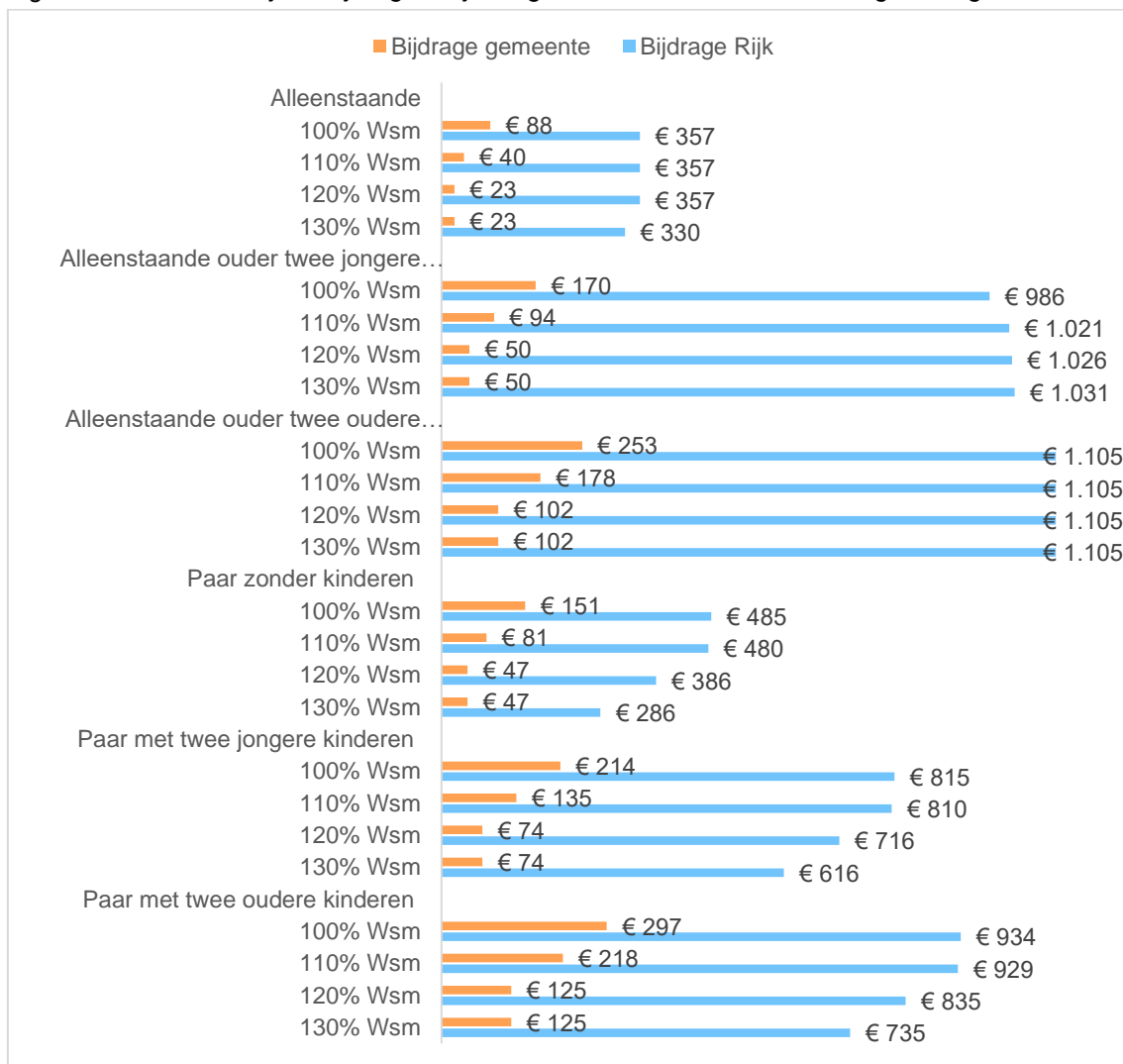
In dit hoofdstuk staan de inkomenseffecten.

2.1. Het effect van het landelijk beleid is groter dan het gemeentelijk beleid

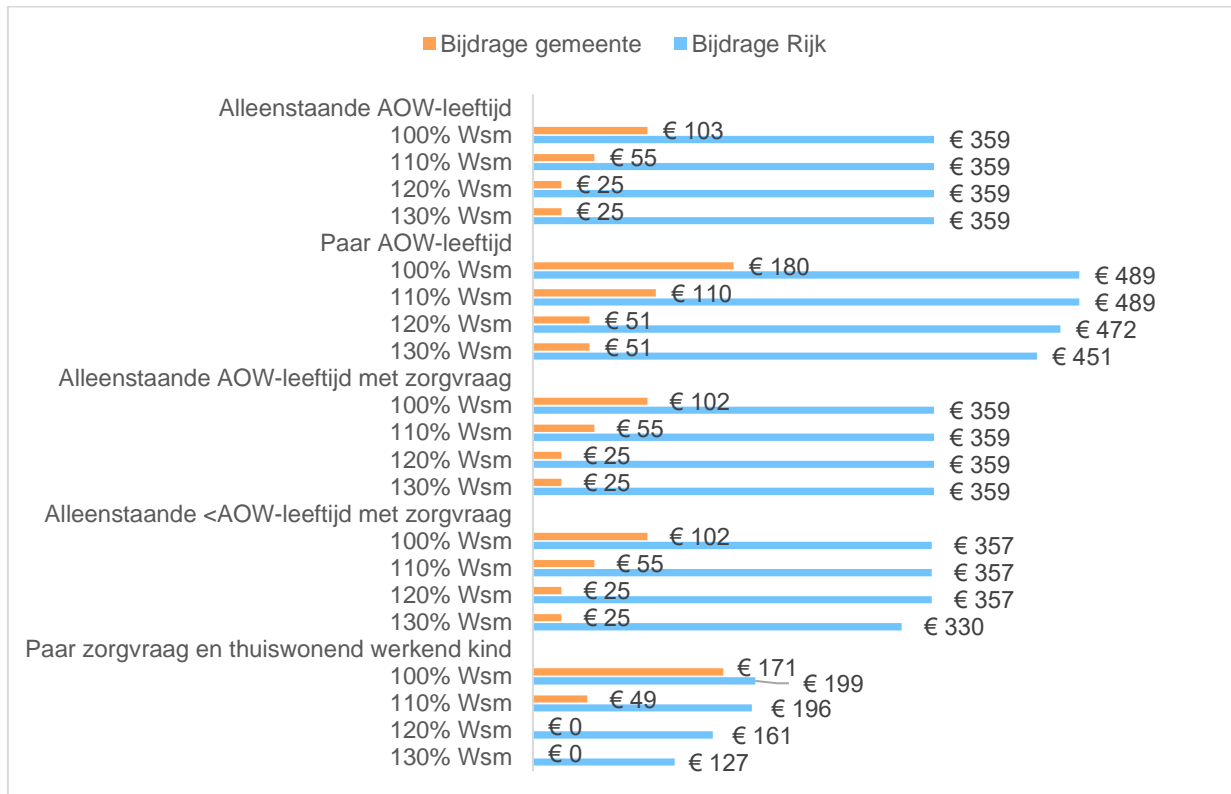
De financiële ondersteuning vanuit het Rijk is veel hoger dan vanuit de gemeente, zoals uit figuur 2.1.1. blijkt. Daarnaast verschilt de gemeentelijke vergoeding per huishoudtype: minimahuishoudens met kinderen hebben recht op meer regelingen dan minimahuishoudens zonder kinderen, waardoor het bedrag dat zij daarvan kunnen ontvangen ook hoger is. Ook krijgen zij vanuit het Rijk extra toeslagen, zoals het kindgebonden budget.

Het bedrag aan landelijke toeslagen neemt geleidelijk af bij een hoger inkomen, al verschilt deze afname per huishoudtype. Voor alleenstaande ouders neemt dit zelfs iets toe omdat zij gebruik kunnen maken van de combinatiekorting. Voor meerpersoonshuishoudens loopt dit bedrag sneller terug dan voor alleenstaanden en alleenstaande ouders. Ook het bedrag aan gemeentelijke regelingen neemt geleidelijk af. Zo heeft de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen een inkomensgrens van 100 procent Wsm. De regeling Verborgene kosten voor zieken en gehandicapten en de regeling maatschappelijke participatie voor volwassenen hebben een inkomensgrens van 110 procent Wsm. De collectieve zorgverzekering, de tegemoetkoming school- cultuur- en sportkosten, de internetregeling en de regeling maatschappelijke participatie voor kinderen hebben een inkomensgrens van 130 procent Wsm.

Figuur 2.1.1. Maandelijks bijdrages Rijk en gemeente, minima niet AOW-gerechtigd

Figuur 2.1.2. Maandelijks bijdrages Rijk en gemeente, minima AOW-gerechtigd en/of met zorgvraag

2.2. De gemeentelijke bijdragen geven meer ruimte voor vrije bestedingen

Alle minimahuishoudens houden door de gemeentelijke regelingen (meer) geld over voor het doen van vrije bestedingen. Dat zijn uitgaven voor bijvoorbeeld lidmaatschap bij een (sport)vereniging, bibliotheek, zakgeld, een dagje weg etc. Per huishoudtype en inkomensgrens verschilt het bedrag dat ze voor vrije bestedingen overhouden wel aanzienlijk:

- Een alleenstaande ouder met jongere kinderen met een inkomen tot 110 procent Wsm heeft € 506 per maand voor vrije bestedingen, een alleenstaande ouder met oudere kinderen en eveneens een inkomen van 110 procent Wsm heeft daar maandelijks € 408 voor. Dit komt doordat de uitgaven voor oudere kinderen hoger zijn;
- Een paar met oudere kinderen en een inkomen van 110 procent Wsm heeft om dezelfde reden maandelijks € 308 voor vrije besteding, terwijl een paar met jongere kinderen met een inkomen tot 110 procent Wsm daar € 430 per maand voor heeft;
- Alleenstaande ouders met twee jongere kinderen hebben bij een inkomen gelijk aan 110 procent Wsm een euro minder te besteden dan in de bijstandssituatie. Dit komt doordat zij te maken krijgen met kosten voor de dagopvang en de BSO als zij gaan werken, en hun recht op de kwijtschelding gemeentelijke belastingen vervalt;
- De gemeentelijke regelingen helpen vooral paren met oudere kinderen en paren met een zorgvraag en een thuiswonend, werkend kind, die zonder deze regelingen in de bijstandssituatie geen budget zouden hebben voor vrije besteding.
- Paren met jongere kinderen en paren met oudere kinderen hebben bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm een kleiner budget voor vrije besteding dan bij een inkomen gelijk aan 110 procent Wsm. In de volgende paragraaf gaan we hier verder op in.
- Bij AOW'ers is het vrij te besteden bedrag voor alleenstaanden in de bijstandssituatie hoger dan voor paren. Daarna is het vrij besteedbaar budget voor paren hoger;
- Bij alleenstaanden en alleenstaande AOW-gerechtigden met een zorgvraag is het vrij besteedbaar budget lager dan bij alleenstaanden en alleenstaande AOW-gerechtigden zonder zorgvraag doordat hun vaste lasten en uitgaven door hun zorgvraag hoger zijn.

Het budget dat huishoudens nodig hebben voor, of zullen uitgeven aan vrije bestedingen verschilt per huishoudtype. Een paar met kinderen zal daar meer aan (willen) uitgeven dan een alleenstaande. In bijlage 1 staat per huishoudtype het normbudget voor vrije bestedingen. Uiteraard zal iemand die nauwelijks geld meer over heeft, dat niet per se daar aan besteden.

Tabel 2.2.1 Maandelijks vrij besteedbaar budget per huishoudtype, minima niet AOW-gerechtigd

Huishoudtype	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	> 3 jaar 100% Wsm
Alleenstaande					
Exclusief gemeente	94	199	305	383	94
Inclusief gemeente	182	240	328	406	220
Alleenstaande ouder twee jongere kinderen					
Exclusief gemeente	338	411	503	613	338
Inclusief gemeente	507	506	553	663	545
Alleenstaande ouder twee oudere kinderen					
Exclusief gemeente	124	230	335	440	124
Inclusief gemeente	378	408	437	542	428
Paar zonder kinderen					
Exclusief gemeente	63	209	265	315	63
Inclusief gemeente	214	289	312	362	264
Paar met twee jongere kinderen					
Exclusief gemeente	150	295	352	402	132
Inclusief gemeente	364	430	425	476	383
Paar met twee oudere kinderen					
Exclusief gemeente	-56	90	146	196	-56
Inclusief gemeente	242	308	272	322	292
Alleenstaande met zorgvraag					
Exclusief gemeente	26	132	237	315	26
Inclusief gemeente	129	186	262	340	166
Paar met zorgvraag en thuiswonend kind 25 jr					
Exclusief gemeente	-64	284	399	515	-64
Inclusief gemeente	107	332	399	515	157

Tabel 2.2.2 Maandelijks vrij besteedbaar budget per huishoudtype, minima AOW-gerechtigd

Huishoudtype	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	> 3 jaar 100% Wsm
Alleenstaande (AOW-leeftijd)					
Exclusief gemeente	183	300	418	536	183
Inclusief gemeente	285	355	443	561	306
Paar (AOW-leeftijd)					
Exclusief gemeente	89	249	391	530	89
Inclusief gemeente	269	359	442	580	290
Alleenstaande AOW-leeftijd met zorgvraag					
Exclusief gemeente	130	248	365	483	130
Inclusief gemeente	232	303	391	508	254

2.3. Werken vanuit de bijstand loont in de meeste situaties

Bijstandsgerechtigden die gaan werken tegen een loon van 110, 120 of 130 procent Wsm gaan er in totaal inkomen op vooruit. Dit totaal inkomen bestaat uit het netto-inkomen inclusief vakantietoeslag, toeslagen van het Rijk en de gemeentelijke minimaregelingen.

Een hoger inkomen kan ertoe leiden dat het recht op gemeentelijke regelingen komt te vervallen en het bedrag aan toeslagen van het Rijk afneemt. Met als gevolg dat het huishouden er per saldo slechts in beperkte mate op vooruit gaat. Paren met kinderen (jonge en oudere kinderen) krijgen met een terugval in inkomen te maken bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm ten opzichte van het inkomen gelijk aan 110 procent Wsm. Vergeleken met het inkomen op bijstandsniveau gaan ze er op vooruit. Financieel gezien is werken voor deze huishoudens het minst aantrekkelijk⁷. Alleenstaanden gaan er relatief het meest op vooruit wanneer zij gaan werken vanuit de bijstand.

Alleenstaanden gaan bij een hoger inkomen er steeds op vooruit.

- Een alleenstaande die vanuit een bijstandssituatie werk aanvaardt waarbij hij tussen 110 en 130 procent van het Wsm verdient, heeft maandelijks meer te besteden. Bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm stijgt zijn totaal inkomen met € 224 (15 procent) per maand ten opzichte van de bijstandssituatie;
- Een alleenstaande krijgt bij een loon gelijk aan 100 tot 120 procent Wsm hetzelfde bedrag aan toeslagen. Vanaf een inkomen boven 120 procent Wsm loopt de bijdrage van het Rijk terug. Dit komt doordat hij dan minder huurtoeslag ontvangt, de zorgtoeslag blijft hetzelfde;
- De bijdrage vanuit de gemeente daalt van € 88 in de bijstandssituatie naar € 23 bij hogere inkomens. Dit bedrag bestaat bij een inkomen gelijk aan 120 en 130 procent Wsm voor een alleenstaande volledig uit de korting op de collectieve zorgverzekering.
- Een hoger inkomen (tot 130 procent Wsm) zorgt steeds voor een toename aan totaal inkomen, (meer) werken heeft dus financieel voordeel.

Alleenstaande ouders met jongere kinderen krijgen hogere toeslagen bij werkaanvaarding.

- Alleenstaande ouders gaan er ten opzichte van de bijstandssituatie op vooruit als ze werk aanvaarden tegen een loon tussen 110 en 130 procent Wsm;
- De landelijke toeslagen lopen niet af, er is juist een lichte stijging. Het bedrag aan huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget blijft even hoog en bij werkaanvaarding ontvangt hij nog een combinatiekorting;
- De gemeentelijke bijdrage loopt van € 170 per maand in de bijstandssituatie af naar € 94 bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm en € 50 bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm. Bij een inkomen hoger dan 120 procent heeft een alleenstaande ouder met jongere kinderen recht op dezelfde gemeentelijke regelingen als bij een inkomen van 110 procent Wsm. Deze bijdrage is dan echter wel lager doordat de bijdragen voor de regeling maatschappelijke participatie en de tegemoetkoming voor school- cultuur en sportkosten afnemen bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm;
- Het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm is € 242 (11 procent) hoger dan het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 100 procent Wsm.

Alleenstaande ouders met oudere kinderen behouden recht op hetzelfde bedrag aan toeslagen.

- Alleenstaande ouders gaan er ten opzichte van de bijstandssituatie op vooruit als ze werk aanvaarden tegen een loon van tussen de 110 en 130 procent Wsm;
- De landelijke toeslagen blijven op alle inkomensniveaus gelijk. De ouder maakt bij werkaanvaarding geen aanspraak op een combinatiekorting omdat de kinderen ouder dan 12 jaar zijn;

⁷ In deze Inkomenseffecten Rapportage zijn de financiële effecten berekend van de inkomensgrenzen 100 tot 130 procent Wsm. Er kunnen daarom alleen uitspraken worden gedaan over het financieel effect tot 130 procent Wsm.

- De bedragen uit gemeentelijke regelingen zijn voor oudere kinderen hoger dan voor jongere kinderen. De gemeentelijke bijdrage voor alleenstaande ouders met oudere kinderen loopt af van € 253 per maand in de bijstandssituatie naar € 102 bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm;
- Doordat het recht op de kwijtschelding gemeentelijke belastingen komt te vervallen, is bij een loon van 110 procent de vooruitgang in totaal inkomen Wsm ten opzichte van de bijstandssituatie slechts 1 procent. Het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm is 7 procent hoger dan het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 100 procent Wsm.

Paren zonder kinderen hebben € 148 extra aan inkomen bij werkaanvaarding tegen 130 procent Wsm.

- Paren zonder kinderen die vanuit de bijstandssituatie werk aanvaarden tegen een loon gelijk aan 110 tot 130 procent gaan er op vooruit. Wanneer een van hen werk aanvaardt waarbij hij een loon van 130 procent Wsm verdient, hebben zij maandelijks € 148 (7 procent) meer te besteden;
- De toeslagen van het Rijk lopen geleidelijk terug. Een paar met een bijstandsuitkering ontvangt maandelijks € 485 aan landelijke toeslagen, een paar met een inkomen van 130 procent Wsm ontvangt maandelijks € 286 aan toeslagen. Dit komt doordat voor paren de huur- en zorgtoeslag geleidelijk afnemen, vooral bij een inkomen boven de 110 procent Wsm;
- De bijdrage vanuit de gemeentelijke regelingen loopt terug van € 151 per maand in de bijstandssituatie naar € 47 bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm. Bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm vervalt het recht op regeling maatschappelijke participatie en heeft het paar alleen nog recht op de korting op de collectieve zorgverzekering vanuit de gemeente;

Paren met jongere kinderen gaan er enkele procenten op vooruit bij werkaanvaarding.

- Paren met twee jongere kinderen gaan er een paar procent op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie als zij gaan werken tegen een hoger loon. Het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm is € 112 (4 procent) hoger dan in de bijstandssituatie;
- Het bedrag van landelijke toeslagen daalt bij paren met twee jongere kinderen geleidelijk van € 815 in de bijstandssituatie naar € 616 bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm.
- De gemeentelijke bijdrage loopt af van € 214 bij een inkomen gelijk aan 100 procent Wsm naar € 74 bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm.
- Door de terugloop in landelijke en gemeentelijke regelingen gaan paren met jongere kinderen er bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm € 4 minder op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie dan bij een inkomen gelijk aan 110 procent Wsm. Een loon gelijk aan 120 procent Wsm leidt voor paren met jongere kinderen nog steeds tot een vooruitgang van 2 procent ten opzichte van de bijstandssituatie.

Paren met oudere kinderen gaan er relatief het minst op vooruit bij werkaanvaarding.

- Paren met twee oudere kinderen gaan er procentueel het minst van alle huishoudens op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie als zij gaan werken tegen een hoger loon. Het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 130 procent Wsm is € 80 (3 procent) dan bij een loon gelijk aan 100 procent Wsm;
- Het bedrag van landelijke toeslagen daalt bij paren met twee oudere kinderen geleidelijk van € 934 in de bijstandssituatie naar € 735 bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm.
- Het bedrag aan gemeentelijke bijdrage loopt af van € 297 bij een inkomen gelijk aan 100 procent Wsm naar € 125 bij een inkomen gelijk aan 130 procent Wsm.
- Net als paren met jongere kinderen gaan paren met oudere kinderen er bij een loon gelijk aan 120 procent Wsm minder op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie dan bij een loon gelijk aan 110 procent Wsm. Het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 120 procent Wsm is nog wel € 30 (1 procent) hoger dan in de bijstandssituatie.

Alleenstaanden met een zorgvraag gaan er iets minder op vooruit dan alleenstaanden zonder zorgvraag

- Alleenstaanden met een zorgvraag hebben recht op hetzelfde bedrag aan landelijke toeslagen als alleenstaanden zonder zorgvraag;
- De gemeentelijke bijdrage is voor alleenstaanden met een zorgvraag wel hoger. Tot een inkomen gelijk aan 110 procent Wsm hebben zij naast de kwijtschelding gemeentelijke belastingen en de korting op de collectieve zorgverzekering ook nog recht op de regeling Verborgen kosten voor zieken en gehandicapten. Ook is de gemeentelijke bijdrage voor de collectieve zorgverzekering hoger omdat alleenstaanden met een zorgvraag gebruik maken van het duurste pakket. De korting op dit pakket is hoger.
- Door deze hogere gemeentelijke bijdragen is het totaal inkomen bij een loon gelijk aan 100 procent Wsm voor alleenstaanden met een zorgvraag hoger dan voor alleenstaanden zonder zorgvraag.
- Hierdoor gaan alleenstaanden met een zorgvraag er bij een inkomen gelijk aan 120 en 130 procent minder op vooruit dan een alleenstaande zonder zorgvraag op dezelfde inkomensniveaus.

Paren met een zorgvraag en een thuiswonend, werkend kind gaan er op vooruit als hun inkomen stijgt

- Een paar waarvan een van beiden een zorgvraag heeft gaat er 24 procent op vooruit wanneer een van beiden gaat werken voor een loon gelijk aan 130 procent van de bijstandsnorm voor paren;
- Door het inkomen van hun kind, die werkt tegen het Wettelijk minimumloon, maakt het gezin geen aanspraak op huurtoeslag. Het bedrag aan toeslagen vanuit het Rijk bestaat volledig uit zorgtoeslag. Bij een inkomen hoger dan 120 procent van de bijstandsnorm neemt de zorgtoeslag af;
- Paren met een zorgvraag en een thuiswonend, werkend kind maken zij bij een inkomen van 110 procent Wsm alleen nog aanspraak op de korting op de collectieve zorgverzekering⁸.
- In de bijstandssituatie geldt de kostendelersnorm van de bijstandsuitkering. Bij werkaanvaarding verdienen zij 110, 120 en 130 procent van de volledige bijstandsnorm voor paren. Hierdoor gaat een paar met zorgvraag en een thuiswonend, werkend kind er bij ieder inkomensniveau veel op vooruit in totaal inkomen ten opzichte van de bijstandssituatie.

---

⁸ In Wassenaar gelden specifieke inkomensgrenzen voor huishoudens met drie volwassenen. Deze grenzen zijn gebaseerd op de kostendelersnorm van de bijstandsuitkering. In de berekening van de inkomenseffecten gaan we bij hogere inkomens uit van de volledige bijstandsnorm voor paren, omdat de bijstandsuitkering vervalt als een van beiden gaat werken. Dit maakt dat het inkomen van het paar al snel hoger is dan de inkomensgrenzen van de gemeentelijke regelingen.

Tabel 2.3.1 Inkomensvoortgang na werkaanvaarding per huishoudtype

Huishoudtype	Netto inkomen incl. VT	Bijdrage Rijk	Bijdrage gemeente	Totaal inkomen	Vershil tov 100% Wsm (€)	Vershil tov 100% Wsm (%)
Alleenstaande						
100% Wsm	1.052	357	88	1.497		
110% Wsm	1.158	357	40	1.555	+ 58	+ 4%
120% Wsm	1.263	357	23	1.643	+ 146	+ 10%
130% Wsm	1.368	330	23	1.721	+ 224	+ 15%
Alleenstaande ouder met twee jongere kinderen						
100% Wsm	1.052	986	170	2.208		
110% Wsm	1.158	1021	94	2.273	+ 66	+ 3%
120% Wsm	1.263	1026	50	2.339	+ 132	+ 6%
130% Wsm	1.368	1031	50	2.449	+ 242	+ 11%
Alleenstaande ouder met twee oudere kinderen						
100% Wsm	1.052	1105	253	2.410		
110% Wsm	1.158	1105	178	2.440	+ 30	+ 1%
120% Wsm	1.263	1105	102	2.470	+ 59	+ 2%
130% Wsm	1.368	1105	102	2.575	+ 165	+ 7%
Paar zonder kinderen						
100% Wsm	1.503	485	151	2.139		
110% Wsm	1.654	480	81	2.215	+ 76	+ 4%
120% Wsm	1.804	386	47	2.237	+ 98	+ 5%
130% Wsm	1.954	286	47	2.287	+ 148	+ 7%
Paar met twee jongere kinderen						
100% Wsm	1.503	815	214	2.532		
110% Wsm	1.654	810	135	2.598	+ 66	+ 3%
120% Wsm	1.804	716	74	2.593	+ 62	+ 2%
130% Wsm	1.954	616	74	2.644	+ 112	+ 4%
Paar met twee oudere kinderen						
100% Wsm	1.503	934	297	2.734		
110% Wsm	1.654	929	218	2.801	+ 66	+ 2%
120% Wsm	1.804	835	125	2.764	+ 30	+ 1%
130% Wsm	1.954	735	125	2.815	+ 80	+ 3%
Alleenstaande met zorgvraag						
100% Wsm	1.052	357	102	1.512		
110% Wsm	1.158	357	55	1.569	+ 58	+ 4%
120% Wsm	1.263	357	25	1.645	+ 133	+ 9%
130% Wsm	1.368	330	25	1.723	+ 212	+ 14%
Paar met zorgvraag en thuiswonend kind 25 jr						
100% Wsm	1.303	199	171	1.672		
110% Wsm	1.654	196	49	1.898	+ 226	+ 14%
120% Wsm	1.804	161	0	1.965	+ 293	+ 17%
130% Wsm	1.954	127	0	2.081	+ 409	+ 24%

Met behulp van onderstaande casussen leggen we deze tabel uit.

- Jan, die eerst een bijstandsuitkering krijgt en daarna gaat werken;
- Wim en Monique, een paar met twee oudere kinderen, die eerst een bijstandsuitkering krijgen en gaan werken;
- Jaap, een alleenstaande met een zorgvraag die eerst een bijstandsuitkering ontvangt en daarna een steeds hoger inkomen krijgt.

Voorbeeld Casus alleenstaande tabel 2.3.1

Jan is alleenstaand en krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.052 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Hij heeft maandelijks recht op € 357 aan toeslagen van het Rijk. Voor Jan bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Jan rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 88 per maand. Dit bestaat uit de kwijschelding voor gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering en de Regeling maatschappelijke participatie. In totaal heeft Jan een inkomen van € 1.497 per maand.

Als Jan werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.158 per maand. Hij houdt recht op huurtoeslag en zorgtoeslag en deze bedragen blijven onveranderd, dus € 357 per maand. Het recht op de kwijschelding komt te vervallen. Jan heeft nog recht op de korting op de collectieve zorgverzekering en de Regeling maatschappelijke participatie. De gemeentelijke bijdragen zijn nu in totaal € 40 per maand. Bij een inkomen van 110 procent Wsm is het totaal inkomen van Jan € 1.555 per maand. Dit is een stijging van € 58 (4 procent) ten opzichte van zijn totaal inkomen in de bijstandssituatie.

Wanneer Jan tegen een inkomen van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.263 per maand. De bijdrage van het Rijk is nog steeds € 357. Het recht op de Regeling maatschappelijke participatie komt te vervallen, Jan heeft alleen nog recht op de collectieve zorgverzekering. De maandelijkse gemeentelijke bijdrage is nu € 23. Het totale inkomen van Jan is € 1.643 per maand, € 146 (10 procent) meer dan wanneer Jan een bijstandsuitkering heeft.

Als Jan gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.368 per maand. De bijdragen van het Rijk zijn gedaald naar € 330 per maand. Jan krijgt dezelfde zorgtoeslag maar minder huurtoeslag. Jan heeft nog recht op de collectieve zorgverzekering, de gemeentelijke bijdrage blijft € 23. Het totale inkomen van Jan is nu € 1.721 per maand, € 224 (15 procent) meer dan toen hij een bijstandsuitkering had.

Voorbeeld Casus paar met kinderen tabel 2.3.1

Wim en Monique hebben twee kinderen van 14 en 16 jaar oud en krijgen een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.503 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Het gezin heeft maandelijks recht op € 934 aan toeslagen vanuit het Rijk. Dit bedrag bestaat uit huurtoeslag, zorgtoeslag, kinderbijslag en kindgebonden budget. Tot slot kunnen Wim en Monique rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 297 per maand. Dit bestaat uit kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, de korting op de collectieve zorgverzekering, de Regeling maatschappelijke participatie, de Tegemoetkoming school- cultuur- en sportkosten en de Internetregeling. In totaal hebben Wim en Monique een inkomen van € 2.734 per maand.

Als Wim of Monique werk krijgt tegen een inkomen van 110 procent Wsm, dan stijgt hun netto-inkomen naar € 1.654 per maand. De toeslagen vanuit het Rijk zijn nu iets lager, namelijk € 929 per maand. Zij kunnen geen kwijtschelding meer aanvragen, maar behouden wel hun recht op de andere gemeentelijke regelingen. De gemeentelijke bijdrage is dan € 218 per maand. Het totaal inkomen van Wim en Monique is bij een inkomen van 110 procent Wsm € 2.801. Dit is een stijging van € 66 (2 procent) ten opzichte van hun totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Wanneer Wim of Monique tegen een loon van 120 procent Wsm gaat werken, stijgt hun netto-inkomen naar € 1.804 per maand. De bijdrage van het Rijk neemt nog verder af, en is nu € 835. Het gezin heeft nog altijd recht op dezelfde gemeentelijke regelingen, maar door hun hogere inkomen krijgen zij nog maar de helft van de Tegemoetkoming school-, cultuur- en sportkosten. Voor de Regeling maatschappelijk participatie krijgen zij alleen nog de bijdrage voor hun beide kinderen. In totaal krijgen zij nu € 125 aan gemeentelijke bijdragen. Het totale inkomen van het gezin is € 2.764 per maand. Dit is € 30 (1 procent) meer dan wanneer zij een bijstandsuitkering hebben, maar € 36 minder dan toen een van hen werkte tegen een loon van 110 procent Wsm.

Als Wim of Monique gaat werken tegen een inkomen van 130 procent Wsm dan stijgt hun netto-inkomen naar € 1.954 per maand. De bijdragen van het Rijk dalen nu naar € 735 per maand. Het recht op de gemeentelijke regelingen blijft gelijk op € 125. Het totale inkomen van Wim en Monique is nu € 2.815 per maand, dat is € 80 (3 procent) meer dan toen zij een bijstandsuitkering hadden.

Voorbeeld Casus alleenstaande met zorgvraag tabel 2.3.1

Jaap is alleenstaand en heeft een zorgvraag. Hij krijgt een bijstandsuitkering, wat neerkomt op een netto-inkomen van € 1.052 per maand (dit is inclusief vakantietoeslag). Hij heeft maandelijks recht op € 357 aan toeslagen van het Rijk. Voor Jaap bestaat dit uit huurtoeslag en zorgtoeslag. Tot slot kan Jaap rekenen op een financiële bijdrage vanuit de gemeente van € 102 per maand. Dit bestaat uit de kwijtschelding voor gemeentelijke belastingen, korting op de collectieve zorgverzekering, de Regeling maatschappelijke participatie en de regeling Verborgene kosten voor zieken en gehandicapten. In totaal heeft Jaap een inkomen van € 1.512 per maand.

Als Jaaps inkomen stijgt naar 110 procent Wsm, dan wordt zijn netto-inkomen € 1.158 per maand. De landelijke toeslagen blijven € 357 per maand. Jaap kan geen kwijtschelding meer aanvragen, en hij houdt recht op de andere gemeentelijke regelingen. De gemeentelijke bijdragen zijn dan in totaal € 55 per maand. Bij een inkomen van 110 procent Wsm is het totaal inkomen van Jaap € 1.569. Dit is een stijging van € 58 (4 procent) ten opzichte van zijn totaal inkomen bij een bijstandsuitkering.

Wanneer Jaap een inkomen krijgt van 120 procent Wsm, stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.263 per maand. De bijdrage van het Rijk blijft € 357. Het recht op de Regeling maatschappelijke participatie en de regeling Verborgene kosten voor zieken en gehandicapten komt te vervallen, en Jaap heeft nu alleen nog recht op de korting op de collectieve zorgverzekering van € 25. Het totaal inkomen van Jaap is dan € 1.645 per maand, dat is € 133 (9 procent) meer dan wanneer Jaap een bijstandsuitkering heeft.

Als Jaap een inkomen van 130 procent Wsm krijgt dan stijgt zijn netto-inkomen naar € 1.368 per maand. De bijdragen van het Rijk zijn gedaald naar € 330 per maand. Jaap ontvangt minder huurtoeslag, zijn zorgtoeslag blijft gelijk. Jaap heeft alleen recht op de collectieve zorgverzekering, de gemeentelijke bijdrage blijft € 25. Het totale inkomen van Jaap is nu € 1.723 per maand, dit is € 212 (14 procent) meer dan toen hij een bijstandsuitkering kreeg.

3. Bevindingen

Wat zijn de effecten van het landelijke en lokale beleid op de inkomens van de minima en in welke situatie(s) treedt er een armoedeval op?

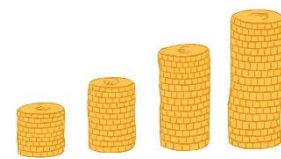
Financieel effect

Het bedrag dat minima aan toeslagen vanuit het Rijk kunnen ontvangen is veel hoger dan het bedrag dat ze uit gemeentelijke regelingen kunnen ontvangen. Financieel gezien is de invloed van de gemeente daarom kleiner dan die van het Rijk. Het bedrag aan toeslagen vanuit het Rijk neemt voor de meeste huishoudens geleidelijk af bij een hoger inkomen. Ditzelfde geldt voor de gemeentelijke regelingen.

De gemeentelijke regelingen zorgen er voor dat huishoudens (meer) ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen. Dit geldt met name voor paren met oudere kinderen, die zonder gemeentelijke regelingen geen budget voor vrije bestedingen over zouden houden. Het overgehouden bedrag verschilt aanzienlijk per huishoudtype en per inkomensniveau. Paren met een zorgvraag houden bij ieder inkomen het grootste budget over voor vrije besteding dankzij het inkomen van hun thuiswonende kind die werkt tegen het minimumloon. Alleenstaande ouders met jongere kinderen houden bij elk inkomensniveau ook een relatief groot bedrag over. Zowel paren met jongere kinderen als paren met oudere kinderen houden bij een inkomen gelijk aan 120 procent Wsm minder over dan bij een inkomen gelijk aan 110 procent Wsm.

Werken loont

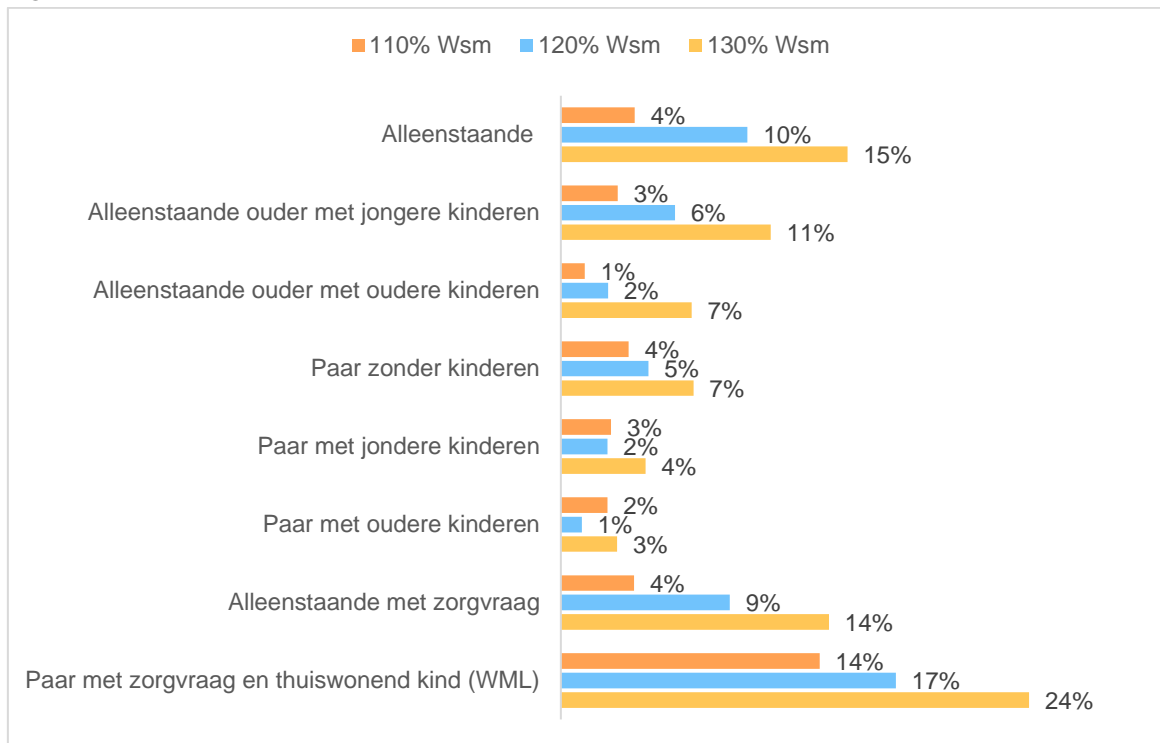
Werken loont: wanneer huishoudens in Wassenaar vanuit de bijstand gaan werken tegen een loon gelijk aan 110, 120 of 130 procent Wsm, gaan de huishoudens er in totaal inkomen op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie. Deze vooruitgang is echter niet evenredig met de vooruitgang in loon. Landelijke toeslagen lopen terug en het recht op gemeentelijke regelingen vervalt. Het totaal inkomen bestaat uit het netto-inkomen (inclusief vakantietoeslag), landelijke toeslagen en gemeentelijke regelingen.

Van alle huishoudens gaan alleenstaanden (zonder zorgvraag) er bij ieder hoger inkomen relatief veel op vooruit. Alleenstaanden met een zorgvraag gaan er bij een hoger inkomen ook relatief veel op vooruit, al is deze vooruitgang bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm (iets) minder groot dan voor alleenstaanden zonder zorgvraag. Dit komt doordat alleenstaanden met een zorgvraag in de bijstandssituatie ook nog gebruik kunnen maken van de regeling Verborgene kosten voor zieken en gehandicapten. Het recht op deze regeling vervalt bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm. Ook een alleenstaande ouder met jongere kinderen gaat er bij een hoger loon steeds relatief veel op vooruit. Een paar met zorgvraag en een thuiswonend, werkend kind gaat er bij een hoger inkomen veel op vooruit omdat de kostendelersnorm vervalt en zij bij werkaanvaarding 110, 120 en 130 procent van de volledige bijstandsnorm voor paren gaan verdienen.

Zowel paren met jongere kinderen als paren met oudere kinderen gaan er bij een loon gelijk aan 120 procent Wsm iets minder op vooruit ten opzichte van de bijstandssituatie dan bij een loon gelijk aan 110 procent Wsm. Dit komt doordat voor paren met kinderen de toeslagen vanuit het Rijk sterk aflopen bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm. Ook de bijdragen van de gemeente gaan omlaag, hoewel het recht op de regelingen behouden blijft. Zij verliezen dan het recht op een relatief groot bedrag, waardoor zij er in totaal inkomen minder op vooruit gaan dan toen zij een inkomen van 110 procent Wsm hadden.

Figuur 3.1.1. Groei in totaal inkomen t.o.v. 100 procent Wsm bij werkaanvaarding⁹

3.2. Aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden een aantal aanbevelingen gegeven om het beleid van de gemeente Wassenaar verder aan te vullen. Hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeente het al relatief goed doet. De gemeente biedt een uitgebreid pakket aan minimaregelingen, die ervoor zorgt dat de onderzochte huishoudtypes er bij bijna ieder hoger inkomensniveau meer op vooruit gaan ten opzichte van de bijstandssituatie.

Harmoniseren van regelingen vanuit de bijzondere bijstand

De gemeente Wassenaar biedt vanuit de bijzondere bijstand twee regelingen aan die kwetsbare minima ondersteunen, namelijk de bijzondere bijstand voor pensioengerechtigden en de regeling Verborgene kosten voor zieken en gehandicapten. Deze regelingen sluiten elkaar in sommige gevallen uit: wanneer een AOW-gerechtigde gebruikmaakt van de regeling Verborgene kosten voor zieken en gehandicapten, kan hij geen gebruik meer maken van de regeling voor pensioengerechtigden. Het bedrag dat hij vanuit de eerste regeling kan krijgen is echter iets hoger dan wat hij kan krijgen vanuit de regeling voor pensioengerechtigden. Het harmoniseren van deze bedragen maakt het voor minima duidelijker en transparanter waar zij recht op hebben, en zorgt ervoor dat zij geen bedragen mislopen waar zij wel recht op hebben.

Een alternatief is om deze beide regelingen samen te voegen tot één regeling voor kwetsbare minima. Hierbij kunnen zowel pensioengerechtigde minima als chronisch zieken en gehandicapten aanspraak maken op hetzelfde bedrag vanuit de bijzondere bijstand. Vaak zijn het juist pensioengerechtigden die kampen met chronische ziekten en handicaps. Door het bundelen van beide regelingen in één regeling wordt het voor deze groep duidelijker op welk bedrag zij aanspraak maken, en lopen zij geen bedragen mis waar zij wel recht op hebben.

Invoeren van een glijdende schaal bij de Regeling maatschappelijke participatie

In het huidige beleid kunnen volwassen minima met een inkomen tot 110 procent Wsm gebruikmaken van de Regeling maatschappelijke participatie. Voor hun kinderen kunnen zij tot een inkomen van 130 procent Wsm nog gebruikmaken van deze regeling, hoewel het bedrag

⁹ De percentages in de grafiek zijn (voor de leesbaarheid) afgerond op hele getallen. Daarom zijn niet alle staven met dezelfde percentages even groot.

hiervoor halveert bij een inkomen hoger dan 110 procent Wsm. Ook kunnen minima-huishoudens met kinderen een tegemoetkoming krijgen voor school-, cultuur- en sportkosten. Net als bij de Regeling maatschappelijke participatie krijgen deze huishoudens tot een inkomen van 110 procent Wsm het volledige bedrag van deze regeling, bij een hoger inkomen (tot 130 procent Wsm) krijgen zij nog maar de helft van het bedrag. Door deze inkomensgrenzen gaat er bij het aanvaarden van werk bij een inkomen hoger dan 110 procent een relatief groot bedrag aan regelingen verloren. Het effect hiervan is in dit onderzoek met name te zien bij paren met oudere kinderen.

In plaats van harde inkomensgrenzen kan de gemeente bij deze regelingen een meer glijdende schaal invoeren, waarbij de bijdrage naar rato afneemt naar mate het inkomen hoger wordt. Dit houdt in dat minima tot een inkomen van, bijvoorbeeld, 110 procent Wsm het volledige bedrag krijgen, bij een inkomen van 120 procent nog 75 procent van het bedrag krijgen en bij een inkomen van 130 procent nog 50 procent. Hierdoor gaan minima er na werkaanvaarding meer op vooruit dan in de huidige situatie, wat de prikkel om te werken kan versterken.

4. Vergelijking met Nibud 2017

In 2017 heeft het Nibud onderzoek gedaan naar de inkomenseffecten van het minimabeleid. In dit hoofdstuk wordt de Minima effectrapportage van het Nibud uit 2017 vergeleken met de Inkomens effectrapportage van KWIZ in 2020.

Overeenkomsten en verschillen in resultaten

De gemeente heeft haar minimabeleid aangepast op basis van de uitkomsten van de Minima effectrapportage van het Nibud uit 2017. Een verschil in resultaten kan dus worden veroorzaakt door gemeentelijke beleidswijzigingen. Het verschil in resultaten kan ook komen door wijzigingen in landelijke regelgeving en verschillen in methodiek en definities. Het Nibud en KWIZ komen tot deels verschillende resultaten. Een overeenkomst is dat het Nibud in 2017 concludeerde dat vooral de paren met oudere kinderen te maken kregen met een armoedeval. Uit het huidige onderzoek blijkt eveneens dat paren met kinderen een relatief klein budget overhouden voor vrije besteding en er bij werkaanvaarding het minst op vooruitgaan ten opzichte van de bijstandsuitkering. Er komt uit de huidige Inkomens effectrapportage echter geen armoedeval naar voren. Dus werken loont in alle gevallen. Zo vindt het Nibud nog een armoedeval bij alleenstaande ouders met jonge kinderen en een inkomen van 110 procent Wsm, die in het huidige onderzoek niet naar voren komt. Tevens rapporteert het Nibud een armoedeval bij een paar van AOW-gerechtigde leeftijd met een inkomen van 110 procent Wsm, maar KWIZ berekent voor deze doelgroep geen armoedeval aangezien het onwaarschijnlijk is dat deze groep nog aan het werk gaat

Belangrijkste verschillen in gemeentelijke minimaregelingen

Het bedrag van de Individuele inkomensvoet is verhoogd en nu ook afhankelijk van de leeftijd van eventuele kinderen. Hierdoor gaan met name huishoudens met oudere kinderen er op vooruit. Ook de bijdrage voor school-, cultuur- en sportkosten is verhoogd, ook met name voor oudere kinderen. Naast een hoger bedrag is ook de inkomensgrens voor deze regeling verhoogd. De regeling heeft geen harde grens bij 110 procent Wsm meer, maar er is nu sprake van een meer glijdende schaal, waarbij huishoudens met een inkomen tussen 110 en 130 procent Wsm nog steeds aanspraak maken op een gedeeltelijke bijdrage. Deze wijzigingen leiden ertoe dat paren met oudere kinderen en een hoger inkomen erop vooruit gaan ten opzichte van de bijstandssituatie. Wel gaan zij er bij een inkomen van 120 procent Wsm nog steeds (iets) minder op vooruit dan bij een inkomen van 110 procent Wsm.

Belangrijkste verschillen in landelijke regelgeving

De vaste voet van de combinatiekorting is komen te vervallen in 2019, in plaats daarvan is het opbouwpercentage van het bedrag verhoogd. Dit betekent dat de combinatiekorting lager uitvalt en het maximale bedrag voor de IACK bij een lager inkomen wordt bereikt. Echter, geen van de huishoudens in dit onderzoek die aanspraak maken op de combinatiekorting (alleenstaande ouders met jonge kinderen) hebben een dergelijk hoog inkomen. Zij hebben dus bij ieder hoger inkomen recht op meer combinatiekorting. Vrijwel alle toeslagen die minima in 2020 kunnen ontvangen zijn verhoogd ten opzichte van 2017. Het Wettelijk minimumloon (en daarmee ook de bijstandsuitkering) is ongeveer € 100 hoger dan in 2017. Ook de zorgtoeslag, kinderbijslag en het kindgebonden budget zijn verhoogd ten opzichte van 2017. Daarnaast zijn de inkomensgrenzen voor deze toeslagen verhoogd. Dit betekent dat voor de minima in dit onderzoek zowel het netto inkomen als de bijdragen vanuit het Rijk relatief hoger uitvallen dan in 2017.

Belangrijkste verschillen in methodiek en definities

- Het Nibud gebruikt gemiddelde tarieven voor uitgaven zoals gas, water en elektra, KWIZ maakt zo veel mogelijk gebruik van lokale tarieven. Ook gebruikt KWIZ het gemiddelde gebruik zoals dat door de aanbieder wordt aangegeven, bijvoorbeeld voor elektriciteit. Het Nibud gebruikt hier eigen gegevens voor. Hierdoor vallen de vaste lasten bij KWIZ anders uit, met name voor meerpersoonshuishoudens.
- Bij de rapportage van het Nibud is de inkomensafhankelijke combinatiekorting niet meegenomen in de maandelijkse inkomsten. In de Inkomens effectrapportage neemt KWIZ dit wel mee als maandelijks inkomen in de bijdragen van het Rijk. Dit betekent dat

in de huidige Inkomens effectrapportage de bijdrage van het Rijk voor alleenstaanden met jonge kinderen hoger uitvalt.

- Het Nibud heeft met de gemeente een bedrag afgesproken voor de (gemiddelde) huur die minima betalen. KWIZ gaat hierbij uit van de gemiddelde huurprijs in de sociale huur op basis van data van het HCIB. De huur (en daarmee de huurtoeslag) die in 2017 is gebruikt, is hierdoor een stuk hoger dan in 2020.
- Het Nibud heeft de computerregeling meegenomen als korting op de post 'inventaris'. KWIZ heeft dit niet gedaan omdat dit een verstrekking betreft die eens in de vijf jaar aangevraagd kan worden en het dus geen structureel, maandelijks inkomen betreft.
- Voor de collectieve zorgverzekering neemt KWIZ voor AOW-gerechtigden in 2020 het meest uitgebreide pakket van Menzis, het Nibud heeft in 2017 voor AOW'ers het niet-uitgebreide pakket van Zorg en Zekerheid meegenomen. Hierdoor valt het budget voor vrije besteding voor ouderen een paar euro lager uit dan in 2017.
- Het Nibud gaat bij een paar van AOW-leeftijd op 100 procent Wsm uit van een volledige AOW-uitkering voor paren, waar KWIZ uitgaat van een uitkering ter hoogte van de bijstandsnorm voor AOW-gerechtigde paren op 100 procent Wsm. Dit heeft tot gevolg dat AOW-gerechtigde paren er in 2020 bij hogere inkomens meer op vooruit gaan dan in 2017.
- Het Nibud heeft het huishoudtype 'paar met zorgvraag en thuiswonend, werkend kind' op een andere manier benaderd. Het Nibud gaat er vanuit het paar een bijstandsuitkering ontvangt en dat het kind werkt tegen het Wettelijk minimumloon (WML). Bij de inkomensgrenzen 110, 120 en 130 procent Wsm, gaan zij er vanuit dat het kind een hoger inkomen ontvangt en het paar blijft een bijstandsuitkering houden. KWIZ gaat er vanuit dat een van het paar gaat werken en daarbij een inkomen verdient tegen 110, 120 en 130 procent Wsm. Het kind blijft werken tegen het Wettelijk minimumloon (WML).
- Voor het paar met zorgvraag en een thuiswonend, werkend kind telt het Nibud het volledig inkomen, toeslagen en uitgaven van het kind geheel op bij het huishoudinkomen. In dit huidige onderzoek is dit niet gedaan. KWIZ gaat ervan uit dat het kind het eigen inkomen beheert en zo veel mogelijk de eigen kosten betaalt. Wel betaalt het kind maandelijks kostgeld aan zijn ouders om het bedrag dat zij door zijn inkomen mislopen aan bijstand en huurtoeslag te compenseren.

Bijlage 1. Financieel maandoverzicht

In deze bijlage staat per huishoudtype het financieel maandoverzicht. De tabellen geven een overzicht van de maandelijkse inkomsten en uitgaven, bij gebruikmaking van alle landelijke en lokale regelingen. De bedragen die horen bij de huishoudelijke uitgaven en reserveringsuitgaven zijn afkomstig van het Nibud.

Tabel B1.1 Alleenstaande zonder kinderen, niet AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	253	253	253	226	253
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	357	357	357	330	357
Totaal inkomsten	1.409	1.515	1.620	1.698	1.409
Uitgaven					
Huur	515	515	515	515	515
Gas, water, elektra	84	84	84	84	84
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	48	48	48	48	48
(collectieve) zorgverzekering	151	151	151	151	151
Overige verzekeringen	20	20	20	20	20
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	15	15	15	15	15
Reserveringsuitgaven	179	179	179	179	179
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.315	1.315	1.315	1.315	1.315
Budget exclusief regelingen gemeente	94	199	305	383	94
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	48	0	0	0	48
Korting collectieve zorgverzekering	23	23	23	23	23
Individuele inkomstenstoeslag	0	0	0	0	38
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	0	0	0	0	0
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	17	17	0	0	17
Totaal regelingen gemeente	88	40	23	23	126
Budget inclusief regelingen gemeente	182	240	328	406	220
Vrije bestedingen	110	176	182	182	110
Restant	72	64	146	224	110

Tabel B1.2 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, 2 jongere kinderen (3 en 5 jaar)¹⁰

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	286	286	286	286	286
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	36	40	45	0
Kinderbijslag	148	148	148	148	148
Kindgebonden budget	448	448	448	448	448
Totaal bijdragen Rijk	986	1.021	1.026	1.031	986
Totaal inkomsten	2.038	2.179	2.289	2.399	2.038
Uitgaven					
Huur	565	565	565	565	565
Gas, water, elektra	188	188	188	188	188
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	75	75	75	75	75
(collectieve) zorgverzekering	151	151	151	151	151
Overige verzekeringen	23	23	23	23	23
Onderwijs	3	3	3	3	3
Kosten BSO	0	67	86	86	0
Vervoer	20	20	20	20	20
Reserveringsuitgaven	257	257	257	257	257
Huishoudelijke uitgaven	358	358	358	358	358
Totaal uitgaven	1.700	1.767	1.786	1.786	1.700
Budget exclusief regelingen gemeente	338	411	503	613	338
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	75	0	0	0	75
Korting collectieve zorgverzekering	23	23	23	23	23
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	38
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	20	20	10	10	20
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	51	51	17	17	51
Totaal regelingen gemeente	170	94	50	50	207
Budget inclusief regelingen gemeente	507	506	553	663	545
Vrije bestedingen	190	251	260	260	190
Restant	317	255	293	403	355

¹⁰ Bij de kosten BSO is de tegemoetkoming kinderopvang al verrekend.

Tabel B1.3 Alleenstaande ouder, niet AOW-gerechtigd, 2 oudere kinderen (14 en 16 jaar)¹¹

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	286	286	286	286	286
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	211	211	211	211	211
Kindgebonden budget	504	504	504	504	504
Totaal bijdragen Rijk	1.105	1.105	1.105	1.105	1.105
Totaal inkomsten	2.157	2.262	2.368	2.473	2.157
Uitgaven					
Huur	565	565	565	565	565
Gas, water, elektra	188	188	188	188	188
Telefoon, internet en kabel	76	76	76	76	76
Gemeentelijke heffingen	75	75	75	75	75
(collectieve) zorgverzekering	151	151	151	151	151
Overige verzekeringen	23	23	23	23	23
Onderwijs	72	72	72	72	72
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	46	46	46	46	46
Reserveringsuitgaven	298	298	298	298	298
Huishoudelijke uitgaven	539	539	539	539	539
Totaal uitgaven	2.033	2.033	2.033	2.033	2.033
Budget exclusief regelingen gemeente	124	230	335	440	124
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	75	0	0	0	75
Korting collectieve zorgverzekering	23	23	23	23	23
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	50
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	83	83	42	42	83
Internetregeling	20	20	20	20	20
Regeling maatschappelijke participatie	51	51	17	17	51
Totaal regelingen gemeente	253	178	102	102	303
Budget inclusief regelingen gemeente	378	408	437	542	428
Vrije bestedingen	250	310	312	312	250
Restant	128	98	125	230	178

¹¹ Bij de kosten BSO is de tegemoetkoming kinderopvang al verrekend.

Tabel B1.4 Paar, niet AOW-gerechtigd, geen kinderen

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	286	284	225	159	286
Zorgtoeslag	199	196	161	127	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	485	480	386	286	485
Totaal inkomsten	1.988	2.134	2.190	2.240	1.988
Uitgaven					
Huur	565	565	565	565	565
Gas, water, elektra	133	133	133	133	133
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	70	70	70	70	70
(collectieve) zorgverzekering	301	301	301	301	301
Overige verzekeringen	28	28	28	28	28
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	31	31	31	31	31
Reserveringsuitgaven	285	285	285	285	285
Huishoudelijke uitgaven	444	444	444	444	444
Totaal uitgaven	1.925	1.925	1.925	1.925	1.925
Budget exclusief regelingen gemeente	63	209	265	315	63
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	70	0	0	0	70
Korting collectieve zorgverzekering	47	47	47	47	47
Individuele inkomensvoet	0	0	0	0	50
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	0	0	0	0	0
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	34	34	0	0	34
Totaal regelingen gemeente	151	81	47	47	201
Budget inclusief regelingen gemeente	214	289	312	362	264
Vrije bestedingen	168	223	240	240	168
Restant	46	66	72	122	96

Tabel B1.5 Paar, niet AOW-gerechtigd, 2 jongere kinderen (3 en 5 jaar)

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	286	284	225	159	286
Zorgtoeslag	199	196	161	127	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	148	148	148	148	148
Kindgebonden budget	182	182	182	182	182
Totaal bijdragen Rijk	815	810	716	616	815
Totaal inkomsten	2.318	2.463	2.520	2.570	2.318
Uitgaven					
Huur	565	565	565	565	565
Gas, water, elektra	226	226	226	226	226
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	79	79	79	79	79
(collectieve) zorgverzekering	301	301	301	301	301
Overige verzekeringen	29	29	29	29	29
Onderwijs	3	3	3	3	3
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	35	35	35	35	53
Reserveringsuitgaven	361	361	361	361	361
Huishoudelijke uitgaven	501	501	501	501	501
Totaal uitgaven	2.168	2.168	2.168	2.168	2.186
Budget exclusief regelingen gemeente	150	295	352	402	132
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	79	0	0	0	79
Korting collectieve zorgverzekering	47	47	47	47	47
Individuele inkomstenstoelage	0	0	0	0	38
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	20	20	10	10	20
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	68	68	17	17	68
Totaal regelingen gemeente	214	135	74	74	251
Budget inclusief regelingen gemeente	364	430	425	476	383
Vrije bestedingen	230	276	290	290	230
Restant	134	154	135	186	153

Tabel B1.6 Paar, niet AOW-gerechtigd, 2 oudere kinderen (14 en 16 jaar)

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.503	1.654	1.804	1.954	1.503
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	286	284	225	159	286
Zorgtoeslag	199	196	161	127	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	211	211	211	211	211
Kindgebonden budget	238	238	238	238	238
Totaal bijdragen Rijk	934	929	835	735	934
Totaal inkomsten	2.437	2.583	2.639	2.689	2.437
Uitgaven					
Huur	565	565	565	565	565
Gas, water, elektra	226	226	226	226	226
Telefoon, internet en kabel	84	84	84	84	84
Gemeentelijke heffingen	79	79	79	79	79
(collectieve) zorgverzekering	301	301	301	301	301
Overige verzekeringen	29	29	29	29	29
Onderwijs	72	72	72	72	72
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	53	53	53	53	53
Reserveringsuitgaven	415	415	415	415	415
Huishoudelijke uitgaven	669	669	669	669	669
Totaal uitgaven	2.493	2.493	2.493	2.493	2.493
Budget exclusief regelingen gemeente	-56	90	146	196	-56
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	79	0	0	0	79
Korting collectieve zorgverzekering	47	47	47	47	47
Individuele inkomensvoet	0	0	0	0	50
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	83	83	42	42	83
Internetregeling	20	20	20	20	20
Regeling maatschappelijke participatie	68	68	17	17	68
Totaal regelingen gemeente	297	218	125	125	347
Budget inclusief regelingen gemeente	242	308	272	322	292
Vrije bestedingen	290	343	350	350	290
Restant	-48	-35	-78	-28	2

Tabel B1.7 Alleenstaande, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.176	1.294	1.412	1.529	1.176
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	255	255	255	255	255
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	359	359	359	359	359
Totaal inkomsten	1.535	1.653	1.771	1.888	1.535
Uitgaven					
Huur	515	515	515	515	515
Gas, water, elektra	102	102	102	102	102
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	48	48	48	48	48
(collectieve) zorgverzekering	173	173	173	173	173
Overige verzekeringen	13	13	13	13	13
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	13	13	13	13	13
Reserveringsuitgaven	185	185	185	185	185
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.352	1.352	1.352	1.352	1.352
Budget exclusief regelingen gemeente	183	300	418	536	183
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	48	0	0	0	48
Korting collectieve zorgverzekering	25	25	25	25	25
Individuele inkomensvoet	0	0	0	0	0
Verborgen kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	0	0	0	0	0
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	17	17	0	0	17
Regeling pensioengerechtigden	13	13	0	0	34
Totaal regelingen gemeente	103	55	25	25	124
Budget inclusief regelingen gemeente	285	355	443	561	306
Vrije bestedingen	111	154	159	159	111
Restant	174	201	284	402	195

Tabel B1.8 Paar, AOW-gerechtigd

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.594	1.754	1.913	2.073	1.594
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	290	290	290	287	290
Zorgtoeslag	199	199	182	164	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	489	489	472	451	489
Totaal inkomsten	2.083	2.243	2.385	2.524	2.083
Uitgaven					
Huur	565	565	565	565	565
Gas, water, elektra	162	162	162	162	162
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	70	70	70	70	70
(collectieve) zorgverzekering	345	345	345	345	345
Overige verzekeringen	15	15	15	15	15
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	26	26	26	26	26
Reserveringsuitgaven	299	299	299	299	299
Huishoudelijke uitgaven	444	444	444	444	444
Totaal uitgaven	1.994	1.994	1.994	1.994	1.994
Budget exclusief regelingen gemeente	89	249	391	530	89
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	70	0	0	0	70
Korting collectieve zorgverzekering	51	51	51	51	51
Individuele inkomstenstoelag	0	0	0	0	0
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	0	0	0	0	0
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	0	0	0	0	0
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	34	34	0	0	34
Regeling pensioengerechtigden	25	25	0	0	46
Totaal regelingen gemeente	180	110	51	51	201
Budget inclusief regelingen gemeente	269	359	442	580	290
Vrije bestedingen	168	211	218	218	168
Restant	101	148	224	362	122

Tabel B1.9 Alleenstaande, niet AOW-gerechtigd, met zorgvraag

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.052	1.158	1.263	1.368	1.052
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	253	253	253	226	253
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	357	357	357	330	357
Totaal inkomsten	1.409	1.515	1.620	1.698	1.409
Uitgaven					
Huur	515	515	515	515	515
Gas, water, elektra	84	84	84	84	84
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	48	48	48	48	48
(collectieve) zorgverzekering	173	173	173	173	173
Overige verzekeringen	20	20	20	20	20
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	22	22	22	22	22
Medicijnen	21	21	21	21	21
Reserveringsuitgaven	197	197	197	197	197
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.383	1.383	1.383	1.383	1.383
Budget exclusief regelingen gemeente	26	132	237	315	26
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	48	0	0	0	48
Korting collectieve zorgverzekering	25	25	25	25	25
Individuele inkomenstoelage	0	0	0	0	38
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	13	13	0	0	13
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	0	0	0	0	0
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	17	17	0	0	17
Totaal regelingen gemeente	102	55	25	25	140
Budget inclusief regelingen gemeente	129	186	262	340	166
Vrije bestedingen	111	154	159	159	111
Restant	18	32	103	181	55

Tabel B1.10 Alleenstaande, AOW-gerechtigd, met zorgvraag

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.176	1.294	1.412	1.529	1.176
<i>Bijdragen Rijk</i>					
Huurtoeslag	255	255	255	255	255
Zorgtoeslag	104	104	104	104	104
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	359	359	359	359	359
Totaal inkomsten	1.535	1.653	1.771	1.888	1.535
Uitgaven					
Huur	515	515	515	515	515
Gas, water, elektra	102	102	102	102	102
Telefoon, internet en kabel	60	60	60	60	60
Gemeentelijke heffingen	48	48	48	48	48
(collectieve) zorgverzekering	173	173	173	173	173
Overige verzekeringen	13	13	13	13	13
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	20	20	20	20	20
Medicijnen	21	21	21	21	21
Reserveringsuitgaven	210	210	210	210	210
Huishoudelijke uitgaven	244	244	244	244	244
Totaal uitgaven	1.405	1.405	1.405	1.405	1.405
Budget exclusief regelingen gemeente	130	248	365	483	130
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	48	0	0	0	48
Korting collectieve zorgverzekering	25	25	25	25	25
Individuele inkomensvoet	0	0	0	0	0
Verborgen kosten chronisch zieken en gehandicapten	13	13	0	0	13
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	0	0	0	0	0
Internetregeling	0	0	0	0	0
Regeling maatschappelijke participatie	17	17	0	0	17
Regeling pensioengerechtigden	0	0	0	0	21
Totaal regelingen gemeente	102	55	25	25	124
Budget inclusief regelingen gemeente	232	303	391	508	254
Vrije bestedingen	121	164	169	169	121
Restant	111	139	222	339	133

Tabel B1.11 Paar, niet AOW-gerechtigd, met zorgvraag en thuiswonend werkend kind van 25

Categorie	100% Wsm	110% Wsm	120% Wsm	130% Wsm	>3 jaar 100% Wsm
Inkomsten					
Netto inkomen incl VT	1.303	1.654	1.804	1.954	1.303
<i>Bijdragen</i>					
Kostgeld	486	486	486	486	486
Huurtoeslag	0	0	0	0	0
Zorgtoeslag	199	196	161	127	199
Combinatiekorting	0	0	0	0	0
Kinderbijslag	0	0	0	0	0
Kindgebonden budget	0	0	0	0	0
Totaal bijdragen Rijk	685	682	647	613	685
Totaal inkomsten	1.988	2.336	2.451	2.568	1.988
Uitgaven					
Huur	565	565	565	565	565
Gas, water, elektra	188	188	188	188	188
Telefoon, internet en kabel	68	68	68	68	68
Gemeentelijke heffingen	75	75	75	75	75
(collectieve) zorgverzekering	323	323	323	323	323
Overige verzekeringen	28	28	28	28	28
Onderwijs	0	0	0	0	0
Kosten BSO	0	0	0	0	0
Vervoer	37	37	37	37	37
Medicijnen	21	21	21	21	21
Reserveringsuitgaven	303	303	303	303	303
Huishoudelijke uitgaven	444	444	444	444	444
Totaal uitgaven	2.052	2.052	2.052	2.052	2.052
Budget exclusief regelingen gemeente	-64	284	399	515	-64
Regelingen gemeente					
Kwijtschelding gemeentelijke heffingen	75	0	0	0	75
Korting collectieve zorgverzekering	49	49	0	0	49
Individuele inkomenstoeslag	0	0	0	0	50
Verborgene kosten chronisch zieken en gehandicapten	13	0	0	0	13
Tegemoetkoming schoolcultuur en sportkosten	0	0	0	0	0
Internetregeling	0	0	0	0	0
Schoolspullenpas	34	0	0	0	34
Totaal regelingen gemeente	171	49	0	0	221
Budget inclusief regelingen gemeente	107	332	399	515	157
Vrije bestedingen	224	251	295	295	224
Restant	-117	81	104	220	-67